

Adania Shibli

ZGOLJ DETAJL

Adania Shibli
ZGOLJ DETAJL

(تفصيل ثانوي)
Tafṣīl Thānawī

Copyright © Adania Shibli 2017

© za Slovenijo UMco, 2024. Vse pravice pridržane.

Iz arabščine prevedla: Barbara Skubic

Izdajatelj in založnik: UMco, d. d.

Zbirka Roman

Odgovorni urednik: Samo Rugelj

Knjigo uredila: Renate Rugelj

Jezikovni pregled: Barbara Štefančič

Tisk: Camera, d. o. o.

Naklada: 500 izvodov, 1. natis

Ljubljana 2024

V okviru določil Zakona o avtorski in sorodnih pravicah so brez pisnega dovoljenja založbe prepovedani reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnem koli obsegu ali postopku, v številni fotokopiranje, tiskanje in shranjevanje v elektronski obliki.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.411.21'06(569.4-076)-311.2

SHIBLI, Adanyiah

Zgolj detajl : roman / Adania Shibli ; prevedla Barbara Skubic. - 1. natis. - Ljubljana : UMco, 2024. - (Zbirka Roman)

Prevod dela: Tafṣīl thānawī

ISBN 978-961-7225-05-1

COBISS.SI-ID 208416771

UMco d.d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana, tel.: 01/ 520 18 39
e-naslov: bukla-urednistvo@umco.si, spletna stran: www.bukla.si

ZGOLJ DETAJL

roman

ADANIA SHIBLI

Iz arabščine prevedla Barbara Skubic

UMco

Ljubljana 2024

Razen fatamorgane se ni premikalo nič. Neskončne goličave so se v plasteh dvigovale proti nebu, molče trepetale pod težo privida, ostra svetloba popoldanskega sonca pa je zameglila obrise njihovih bledorumenih grebenov. Edini detajli, ki jih je bilo mogoče razločiti, so bile komaj vidna meja, ki je brezciljno vijugala med griči, vitke sence posušenega trnovega rastja, ki so jo prepredale, in sence kamnov, raztresenih po vrhovih. Razen tega pa nič, samo neznanška širjava presušene Negevske puščave, ki jo je stiskala strahovita avgustovska pripeka.

Edini znak življenja na območju sta bila oddaljen lajež in hrup vojakov, ki so postavljali tabor. Slišal ju je, ko je s svojega položaja na hribu skozi daljnogled motril prizor pred seboj. Kljub bleščanju sonca je skrbno spremljal ozke steze poti čez pesek in globeli in se včasih ustavil, da se mu je pogled za trenutek dlje pomudil na grebenu. Končno je odložil daljnogled, obrisal znoj z njega in ga pospravil v torbico. Nato se je skozi gost, težak popoldanski zrak odpravil nazaj v tabor.

Ko so prišli, so našli dve baraki in ostanke zidu na pol podrte tretje. To je bilo vse, kar je ostalo od kraja po silovitem obstreljevanju, ki ga je območje utrpelo v začetku vojne. Ampak zdaj sta bila poleg njih postavljena komandni in centralni šotor, zrak pa so polnili tudi zvoki zabijanja klinov in ropotanje palic, ko so vojniki postavljali tri dodatne šotore, v katerih bodo prebivali oni. Ob vrnitvi ga je pričakal njegov namestnik, višji štabni vodnik, in ga obvestil, da so možje s celotnega območja odstranili ruševine in kamenje, skupina vojakov pa popravlja rove. Odvrnil je, da morajo biti vse priprave zaključene pred temo, nato pa mu je ukazal, naj narednike, nekatere desetarje in nekaj izkušernih vojakov nemudoma pozove na sestanek v komandni šotor.

•

Popoldansko sonce je napolnilo vhod v šotor, se skozenj razlilo po pesku in razkrilo vdolbinice, ki so jih na njegovi površini naredile noge vojakov. Sestanek je začel z razlago, da je med njihovim bivanjem tu njihova glavna naloga – poleg demarkacije južne meje z Egiptom in preprečevanja, da bi jo kdor koli prečkal – da prečešajo jugozahodni del Negeva in iz njega

očistijo vse preostale Arabce. Viri iz vojnega letalstva so jih obvestili, da so v regiji opazili premike in posamezne infiltratorje. Tako bodo vsak dan izvajali izvidniške patrolje, med katerimi bodo raziskali območje in se seznanili z njim. Celotna operacija utegne trajati nekaj časa, ampak ostati morajo, vse dokler se v tem delu Negeva ne vzpostavi varnost. Vsak dan bodo izvajali tudi vaje in manevre, da se bodo vojaki izurili za bojevanje v puščavskih razmerah in se privadili nanje.

Navzoči so ga poslušali in spremljali, kako premika roke po zemljevidu, ki je razgrnjen ležal pred njimi. Na njem je bil položaj tabora majhna, komaj opazna črna pika v velikem sivem trikotniku. Nihče ni komentiral izrečenega in za nekaj sekund je šotor napolnila tišina. Dvignil je pogled z zemljevida in ga usmeril v njihove čemerne obraze, od katerih je kapljal znoj, da so se lesketali v svetlobi, ki je skozi vhod prihajala v šotor. Po premoru je nadaljeval, jim naročil, naj se prepričajo, da vojaki, posebej tisti, ki so se šele pred kratkim pridružili vodu, dobro skrbijo za uniforme in opremo; če komu manjka kakšen kos obleke ali opreme, naj ga takoj obvestijo. Vojake je treba prav tako opomniti na pomen vzdrževanja osebne higiene in dnevnega britja. Nato je, preden je

zaključil sestanek, ukazal vozniku, enemu od narednikov in dvema desetarjema, naj se pripravijo, da bodo z njim odšli na prvo izvidniško patroljo območja.

Pred patroljo se je ustavil v tisti od barak, ki si jo je izbral za prebivališče, in začel svoje stvari premikati od vhoda, kjer jih je naložil, v kot sobe. Nato je iz skladovnice vzel kovinski kanister in iz njega nalil vodo v posodico. Iz torbe je vzel brisačo, jo namočil v vodo in si z njo obrisal znoj z obraza. Splaknil je brisačo, nato si je slekel srajco in si obrisal pazduhe. Spet si je oblekel srajco in jo zapel, skrbno splaknil brisačo in jo obesil na star žebelj, ki je še ostal v steni. Nato je posodico odnesel ven, zlil umazano vodo v pesek, se vrnil v sobo, odložil posodico v kot, kjer je imel vse druge stvari, in odšel.

Voznik je sedel na svojem sedežu za volanom, drugi iz skupine, ki jim je bilo ukazano, naj se mu pridružijo, pa so stali okoli vozila. Ko se je približal, so zlezli v zadnji del, on pa na sovoznikov sedež. Voznik si je nastavil sedež, preden je segel po stikalu za vžig, in vžgal motor, ki je zahrumel v odprt prostor.

Odpeljali so se proti zahodu, utiraje si pot skozi bledorumene griče, ki so se širili v vse smeri. Sledili so jim gosti oblaki prahu, ki so se dvigovali izpod koles in čisto zakrili pogled nazaj.

Pesek je ovil tiste, ki so sedeli zadaj, in jih silil, da zaprejo oči in usta, upajoč, da se ga bodo nekako ubranili. Valovi peska spreminjajočih se oblik so se umirili šele, ko je vozilo izginilo daleč v daljavo in je zvok motorja izzvenel. Šele takrat je pesek polagoma padel nazaj na griče in zmeščal ostre vzporedne sledi, ki so jih za seboj pustile avtomobilske gume.

Prispeli so do s premirjem določene razmejitvene črte z Egiptom in pregledali mejo, vendar niso opazili nobenega poskusa nezakonitega prehoda. Ko se je sonce že bližalo obzorju, sta jih izčrpala prah in vročina in vozniku je ukazal, naj se vrnejo v tabor. Kljub poročilom, ki so na območju zaznala premike, tam med patroliranjem razen njih ni bilo žive duše.

Tabor so dosegli pred nočjo, a na vzhodu se je modrina neba že skoraj umaknila temi, skozi katero je pronical nežen soj posameznih zvezd. Priprave v taboru še niso bile končane, zato je takoj, ko je izstopil iz vozila, oznanil, da mora biti vse končano, preden sedejo k večerji. To je vojake poživilo in njihove silhuete so se začele premikati po taboru hitreje in živahneje.

Odpravil se je v svojo barako, v kateri je bilo temno kot v rogu, zato se je za trenutek ustavil, nato pa se vrnil k vratom in jih na široko odprl, da bi omilil temo znotraj. Z žeblija na zidu

je snel brisačo, ki je bila zdaj popolnoma suha. Zmočil jo je z vodo, ki jo je nanjo zлил naravnost iz kanistra, nato si je z obraza in rok obrisal znoj in prah. Spet se je sklonil čez svoje stvari, pobral svetilko, dvignil steklo na njej, nato pa jo odložil na mizo, ne da bi prižgal stenj, in odšel iz barake. Četudi je bil notri le nekaj minut, je bilo nebo zdaj posuto z zvezdami, tema pa je ovijala hribe tako tesno, da se je zazdelo, da se je noč naenkrat spustila na tabor. Silhuete vojakov so se znova premikale počasi, njihovi glasovi so parali temnomodro noč, skozi razpoke in odprtine v šotorih pa je uhajal soj svetilk.

Odpravil se je na obhod objektov v taboru in si ogledal napredek pri delu, posebej potek popravljanja rovov in priprave vadbenih poligonov. Zdelo se je, da gre vse po načrtu, razen tega, da je že minila osma, četudi so navadno večerjali točno ob osmih. Le malo pozneje so se odpravili v skupni šotor in posedli za mize.

Po večerji je šel v svojo barako, vodile so ga mesečina polne lune in zvezde, raztresene nad temnim robom obzorja. Pripravil se je za spanje, nato pa utrnil svetilko in se ulegel. Odrinil je rjuhe in njegovo telo je bilo popolnoma razkrito. V prostoru je bilo neznosno vroče, vendar je kljub temu takoj zaspal. Za vsemi je bil dolg, težak dan: 9. avgust 1949.

•

Zbudilo ga je premikanje na levem stegnu. Odprl je oči v popolno temo in neznosno vročino v sobi. Telo se mu je kopalo v znoju. Tik pod robom spodnjih hlač je bil žužek; lezel je višje, nato se je ustavil. Prostor je še vedno polnila tišina, ki so jo občasno pretrgali pridušeni zvoki vojakov na straži, vetra, ki je bičal strehe šotorov, oddaljeno zavijanje psa, morda stokanje kamel.

Za trenutek je bil pri miru, nato pa je v enem samem, blagem gibu potisnil glavo naprej in zravnal hrbet. Takrat se je živalca znova premaknila, zato je ostal pri miru in pogledal v nogo. Tema je skrivala tisto, kar je lezlo po njem, četudi je zdaj že lahko razločil obrise pohištva, reči in lesenih tramov, na katerih so slonele plošče strešne kritine. Skozi razpoke na stropu je v barako pronicala pridušena mesečina. Z roko je nenadoma zamahnil po živalci in jo frcnil s stegna, nato pa planil k svetilki na mizi in jo prižgal. Takoj ko je stenj zagorel, je začel s svetilko krožiti med mizo in posteljo. Nič se ni premaknilo, samo sence kamenčkov, raztresenih po tleh, so migotale, ko je svetilka lebdela nad njimi. Razširil je krog, zdaj je iskal tudi po postelji, pod njo, v vseh kotih, okoli vrat, okoli svoje torbe, skrinje in drugih stvari, po zidovih,

proti stropu, pa spet posteljo, vse okrog čevljev; nato je stresel oblačila, ki so visela na žeblih v steni, znova pogledal pod posteljo in povsod po tleh, potrpežljivo, vključno z vsemi vogali, nato pa spet stene in strop in končno svojo senco, ki je poskakovala okoli njega in brezciljno nihala z ene strani na drugo. Nato se je umiril in svetloba se je umirila skupaj z njim, umirile so se tudi sence v sobi. Svetilko je približal stegnu, kjer se je začela širiti rahla pekoča bolečina. V svetlobi sta se pokazali rdeči pikici. Očitno je bila živalca hitrejša od njega in ga je ugriznila, preden jo je pregnal.

Ugasnil je svetilko in jo odložil poleg skrinje z opremo. Vrnil se je v posteljo, zaspati pa mu ni uspelo. Pekoč ugriz na stegnu je vedno bolj bolel in ob zori se je počutil, kakor da ga živega odirajo.

Končno se je spravil iz postelje in šel v kot, kjer je na skladovnico njegovih stvari skozi razpoke na stropu sijala sončna svetloba. Pločevinasto posodo je napolnil z vodo, snel brisačo z žeblija, na katerem je visela, jo namočil v skledo, ožel in si obrisal obraz, prsni koš, hrbet in pazduhe. Oblekel si je srajco, nato še hlače, ki jih je potegnil samo malenkost čez kolena, preden se je ustavil in si ogledal ugriz na stegnu. Stegno je rahlo oteklo, pikici pa sta počrneli in sta utripali

od bolečine. Oblekel je hlače, vanje zatlačil srajco, nato si je okoli trupa zategnil pas in si ga zapel na označenem mestu v tkanini. Splaknil je brisačo, jo obesil nazaj na žebelj, znova pozorno pregledal stene, strop in tla ter odšel.

•

Tisto jutro so izvidniško patroljo končali, še preden se je sonce približalo zenitu, ker niso več prenesli ne pekoče vročine ne sedenja v avtu, kjer se je kovina ponekod tako segrela, da je scvrkla vsakogar, ki se je dotaknil. Dopolodne, 10. avgust 1949.

Vojaki v taboru so iskali zavetje v ozkih pasovih sence ob šotorih in se izogibali krajev neposredno na soncu, kjer je vsako zrnce peska vpilo vročino sončnih žarkov, ki so od jutra sijali nanj. Njega med patroljiranjem ni mučila vročina, ampak ostra bolečina v želodcu, ki ga je pognala v barako, takoj ko je izstopil iz vozila. Ni se ustavil v poveljniškem šotoru ali pregledal tabora.

V pločevinasti skledi je še od jutranjega umivanja ostala umazana voda. Skledo je nesel ven in jo izpraznil v pesek v bližini barake. Nato jo je znova napolnil s čisto vodo iz kanistra. Slek se je do spodnjic, snel brisačo z žebnja,

jo namočil v skledo in si začel brisati telo. Začel je z obrazom, nato se je premaknil na vrat, prsi in toliko hrbta, kolikor ga je dosegel. Splaknil je brisačo in si obrisal roke in pazduhe. Nazadnje si je očistil noge, pri čemer se je izogibal predelu okoli ugriza, ki je pordelo in zateklo. Potem ko je dobro splaknil brisačo in jo obesil na žebelj, je iz kupa svoje opreme v kotu vzel škatlico in jo nesel na mizo. Odložil jo je, odprl pokrov in iz nje vzel razkužilo, vato in gazo. Na vato je zlil nekaj razkužila in začel previdno čistiti okolico ugriza. Ko je končal, si je stegno povil z gazo in se ulegel na posteljo. Hrbet in rame so mu začeli grabiti močni krči.

•

Četudi se je zdelo, da je popoldansko patroljiranje koristnejše za raziskovanje bolj skritih kotičkov območja, tudi ta obhod ni odkril infiltratorjev. Enolične peščene sipine, ki so jih obdajale iz vseh smeri, so molčale in niso razkrile nobenih sledov, razen odtisov koles njihovega vozila.

Medtem so se v taboru, ko je mineval dan in je pritiskala vročina, vojaki počasi vlekli za senco, ki se je pomikala čez zaplate peska ob šotorih. Ob povratku s patrolje se je kljub vedno

hujšim bolečinam v trebuhu, ki so se začele že dopoldne, napotil k skupini, v kateri je bilo nekaj izkušenih vojakov. Poročal jim je o podrobnostih obeh patrolj tega dne, potem pa vprašal, kako se privajajo razmeram in vročini, posebej med urjenjem. Potem ko je poslušal odsekane odgovore, je poudaril pomen njihovega bivanja tukaj in pomen urjenj, ki niso nič manj bistvena kot sodelovanje na misijah zunaj tabora. Njihovi navzočnost in vztrajnost, ne glede na to, katerih vojaških operacij so se že udeležili, sta bili ključni za zagotavljanje nadzora nad območjem, za utrjevanje nove meje z Egiptom in preprečevanje infiltratorjem, da jo prečkajo. Bili so prvi in edini vod, ki je od razglasitve premirja prišel tako daleč na jug in je v celoti odgovoren za to območje in ohranjanje varnosti v njem.

Na poti v svojo barako je šel mimo poveljniškega šotora, kjer so njegov namestnik, naredniki in voznik počivali po popoldanski patrolji, in jih obvestil, da bodo pred sončnim zahodom izvedli še eno.

•

In potem še ena patrolja in naslednji dan še ena in še ena dan zatem, a vse, kar so v regiji odkrili, so bili peščeni viharji in oblaki prahu,